

แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

ชื่อแหล่งเรียนรู้

วัดหนองบัว(เก่า)

ที่ตั้ง

หมู่บ้านหนองบัว(เก่า) หมู่ ๒ ตำบลท่าฉนวน อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

ประวัติความเป็นมา

วัดหนองบัว สร้างขึ้นเมื่อประมาณราวปีพุทธศักราช ๒๔๐๐ โดยมีชาวบ้านต่างถิ่นมาเริ่มสร้าง เพราะได้มาทำสวนยาง สวนไม้กัน หลังจากนั้นหลวงพ่ोजเงิน(ไม่ใช่หลวงพ่ोजเงิน วัดบางคลาน) ได้มาบูรณะให้ เป็นที่พักสงฆ์ในขณะนั้นยังไม่มีการทำกุฏิแต่อย่างใด เพียงแต่ทำเป็นกระท่อมกันขึ้น และนำจีวรกันเป็นฝา และ หลวงพ่ोजเงินก็ได้นำหลวงปู่หรั่งมาบวช เพื่อเป็นประธานสงฆ์เพราะในตอนนั้นยังไม่มี การแต่งตั้งเจ้าอาวาสอย่าง เป็นทางการเหมือนปัจจุบัน เลยตั้งประธานสงฆ์ในการก่อสร้างแล้วจากนั้นหลวงพ่ोजเงินท่านก็ย้ายวัดกลับไป ใน ที่ที่ท่านมา จากนั้นหลวงปู่หรั่งก็มีการเริ่มสร้างกุฏิ และศาลาขึ้น ขึ้นมาด้วยความเข้มแข็งของชาวบ้าน ต่อมา ชาวบ้านเริ่มทยอยมากขึ้น จนกลายเป็นชุมชน เลยได้มีการสร้างศาลาการเปรียญขึ้น และได้มีการจัดการเรียน การสอนในศาลาวัด หลังจากนั้นหลวงปู่หรั่งท่านก็ได้มรณภาพลง หลังจากที่มีการสร้างหลวงพ่ออุบลแล้ว หลังจากที่หลวงปู่หรั่งมรณภาพลงไม่นาน ก็มีหลวงปู่เจ๊ก มาจำพรรษาต่อจากนั้น และท่านก็ได้ศึกษาลาเพศไป ต่อมาจากนั้นก็มียหลวงตาสึงห์ มาจำพรรษา หลังจากนั้นก็ไม่ค่อยมีพระมาจำพรรษา เพราะส่วนมาพระที่มาจำ พรรษาที่นี่ไม่ใช่คนพื้นที่ ต่อมาก็มีหลวงตาอินทร์มาจำพรรษาที่นี่ และตอนนั้นก็มียผู้อุปถัมภ์วัดที่เข้มแข็งคือ ปู่ โศกและย่าอ๋า แต่ทว่าหลวงตาอินทร์ไม่ใช่คนที่หนองบัว แต่เป็นพระที่ถูกต้องมาจากกำแพงเพชร หลังจากนั้นก็มี พระจรมมาจำพรรษาเรื่อยๆ แต่หลังจากนั้นก็ได้กลายเป็นวัดร้างมาได้สักพัก ก็มีพระเข้ามาบวช ชาวบ้านเรียกว่า หลวงตาซัด จากนั้นมาก็มีภิกษุมานบวชกันเรื่อยๆ แต่ยังไม่ได้เป็นวัดยังเป็นที่พักสงฆ์อยู่ และทรุดโทรมมาก จากนั้นไม่มีพระมาจำพรรษาเลยทำให้กุฏิศาลาทรุดโทรมไม่มีผู้บูรณะ เลยกลายเป็นวัดร้างอีกครั้ง สมัยครั้ง ผู้ใหญ่ดำ เลยได้ปรึกษากับหลวงพ่ोजประสิทธิ์โรจนคุณ หรือหลวงพ่ोजใหญ่ เจ้าคณะจังหวัดสุโขทัยในตอนนั้น ว่า ในเมื่อผู้คนย้ายออกมาอยู่ข้างนอกมากกว่าน่าจะย้ายวัดออกมาไว้ข้างนอกที่หมู่ ๑๑ จากนั้น ก็ได้มีการย้ายกุฏิ และหอสวดมนต์ไปสร้างใหม่ที่หมู่๑๑ หรือวัดปทุมวนาราม ต่อมาประชากรได้เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆเลยมีการ บูรณะขึ้นมาเรื่อยๆ จนถึงปัจจุบันนี้ เลยทำให้วัดหนองบัวมี ๒ วัด และชาวบ้านเรียกกันว่า วัดหนองบัวเก่า และ วัดหนองบัวใหม่ (วัดปทุมวนาราม)

สาเหตุที่ใช้ชื่อว่า วัดหนองบัว สาเหตุเพราะวัดหนองบัวเมื่อก่อนเป็นบึงบัวเก่าแม้แต่ในวัดก็มีแต่บัวและ เวลาหน้าน้ำก็ท่วมเต็มไปหมด ประชาชนและพระสงฆ์ต้องสัญจรไปมาด้วยเรือ จึงเรียกว่า บ้านหนองบัว และ วัดหนองบัว จากนั้นเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

ประวัติหลวงพ่อบุบล(พระประธาน)

หลวงพ่อบุบลสร้างขึ้นเมื่อประมาณราว พุทธศักราช ๒๔๙๘ ประธานการสร้างในตอนนั้นคือ ปู่หลุ่น โดยการนำเศียรของหลวงพ่อบุบลมาจากการขุดค้นพบจากวัดเสาทิน คาดว่าเศียรพระนี้เป็นเศียรสมัยสุโขทัยเพราะว่าขุดพบจากดินมีด้วยกัน ๓ เศียร อยู่วัดหนองบัวเก่า ๑ เศียร คือหลวงพ่อบุบล อยู่วัดปทุมวนาราม ๑ เศียร วัดทางตลาด ๑ เศียร จากนั้นได้นำมาปั้นเป็นองค์หลวงพ่อบุบล วิหารหลังแรกเป็นวิหารสร้างขึ้นจากดินด้วยการร่วมมือกันของชาวบ้านต่อมาได้มีการบูรณะซ่อมแซมเป็นวิหารหลังที่ ๒ และได้จัดสร้างเหรียญหลวงพ่อบุบลขึ้นในปี ๒๕๒๑ ซึ่งเป็นรุ่นแรก ปัจจุบันนี้มีน้อยเต็มที

สาเหตุที่ตั้งชื่อว่าหลวงพ่อบุบลสันนิฐานว่า น่าจะมาจากการที่ชาวบ้านบนบาลศาลกล่าวแล้วประสบผลสำเร็จได้สมใจนึก อีกนัยหนึ่ง หลวงพ่อบุบล น่าจะมาจากคำว่า ดอกอบุบล หรือดอกบัว ปัจจุบันคนในพื้นที่ได้ให้ความเคารพนับถือหลวงพ่อบุบลกันมาก เพราะว่าท่านใดได้บนบาลศาลกล่าวสิ่งใดไว้จะได้สมใจปรารถนา แต่ก็ต้องตั้งอยู่ในความดี อยู่ในศีลในธรรมท่านจึงจะช่วยให้ประสบความสำเร็จ ผู้ที่ปั้นหลวงพ่อบุบลคือ นายอมร ชาวบ้านทางตลาดและต่อมาชาวบ้านได้มีการบูรณะวัดและวิหารหลวงพ่อบุบลกันมาเรื่อย จนปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ ชาวบ้านได้มีการริเริ่มบูรณะวิหารหลวงพ่อบุบลในปัจจุบัน โดยชาวบ้านได้มีการระดมทุนในการก่อสร้าง ในการบูรณะวัดจนถึงทุกวันนี้ได้มีการดำเนินการสร้างประมาณ ๕ ปีเศษ จนประสบผลสำเร็จ

ภาพประกอบ

แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น วัดหนองบัว(เก่า)

ภาพประกอบ

แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น วัดหนองบัว(เก่า)

ภาพประกอบ

แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น วัดหนองบัว(เก่า)

แหล่งที่มา : พระอธิการวันเฉลิม ธิรปญโญ เจ้าอาวาสวัดหนองบัว